

ÉLELTÜNK

XIV. évf. 11. szám (14. Jahrg. Nr. 11)

Az európai magyar katolikusok lapja

1982 november

CHIARA LUBICH:

Az élet szava

EVANGÉLIUMI ELMÉLKEDÉS

Jézus nagy tömeg kíséretében elhagyta Jerikót. Az út mentén egy vak koldus üldögélt, aki így kiáltozott: „Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam!” Többen próbálták elhallgattatni, de ő egyre jobban kiabált. Ekkor Jézus magához hívatta és megkérdezte tőle: „Mit tegyek veled?” Mire a vak: „Mester, add, hogy lássak”. Jézus pedig így szólt:

„Menj, a te hited meggyógyított téged” (Mk 10, 52).

Gyógyításokról szóló elbeszéléseknél és ebben az esetben is megfigyelhetjük, hogy Jézus hitet követel ahhoz, hogy csodát tehessen. Feltételként tehat, hogy a hit feltétele a csodatételnek.

A Jézus által elvárt hit nem mágius erő, nem is a gyógyulást elősegítő lélektani beállítottság. Jézus adott esetben ugyanis nemcsak a beteg hitét, hanem mások hitét is megjutalmazza, mint pl. a kafarnaumi századosét, aki beteg szolgájáért könyörgött.

„Menj, a te hited meggyógyított téged”.

A hívő ember nem önmagára számít, hanem arra, aki erősebb nála. S mert nem saját erejében bízunk, mindent Istentől vár, teljesen Reá hagyatkozik. Így válik lehetővé, hogy Isten működjön bennünk. Ennek a hitnek szép példája a kafarnaumi századosé, aki elismeri méltatlan voltát és tehetetlenségét, ugyanakkor tökéletesen bízunk: „Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj. Csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én szolgám.” (Mt 8, 8)

A gyógyuláshoz tehát azért szükséges a hit, mert az Isten tiszteli az ember szabadságát; semmit sem tesz, ha nem kívánjuk.

Napjainkban az önállóságunkról való lemondást, az Isten hatalma előtti meghállást sokan megaláztatásnak vagy elidegenedésnek érzik. Pedig ha így viselkedünk, csak önmagunkba zárkozunk és saját korlátjainkba ütközünk. Ha viszont megnyílunk Isten előtt, akkor egy magunknál sokkal hatalmasabb valakit fogadunk be, Aki segít abban, hogy megvalósítsuk önmagunkat, segít, hogy boldogok legyünk.

Ez a szívünkben gyökeret verő hit — mely Isten működésének szükséges előfeltétele — csupán az első lépés az Ő akaratának megvalósításában. A szoros kapcsolatot, a teljes egységet Istennel a bizalom teremti meg. A bizalom, amely a kegyelmet kérők szívében születik.

Jézus a meggyógyított asszonyt „leányának” nevezi, s ezzel fejezi ki, amit valóban adni akar neki: nemcsak teste egészségét adja vissza, hanem az őt teljesen megújító isteni életet is neki ajándékozza. Jézus azért tesz csodákat, hogy befogadják az általa hozott üdvösséget. — „Menj, a te hited meggyógyított téged”.

Hogyan éljük meg ezt a szentírásit írt?

DR. HARANGOZÓ FERENC:

A haláltábor szentje

P Maximilian Kolbe OFM

II. János Pál pápa vasárnap, október 10-én avatta szentté a Szent Péter téren 200.000 hívő jelenlétében a lengyel ferences atyát, Maximilian Kolbe-t.

Rendkívüli szenttéavatás volt ez. Nem tartották be mindenben a kánoni előírásokat, így a szenttéavatáshoz megkövetelt 50 évet a szent halála után, és el-

a Varsó melletti Pabianice faluban. A lengyel nép keserves történelmi sorsarányomta bélyegét erre a családra is. — Öt gyermek, mind fiú. Az édesapát, mert az első világháborúban az osztrákok oldalán harcolt az oroszok ellen, aztán elfogják és mint „hazaárulót” felakasztják. Két öccse orvosság hiányában

lanytelepe, rádióállomása, iskolája, kórháza és noviciátusa van. később még saját repülőtere is.

Maximilian atya mindezzel nem elégszik meg. Ő az egész világon fel szeretné venni a harcot a bűn és a sötétség hatalmaival szemben. 1930-ban négy ferences testvére kíséretében a japán Nagasaki-ban köt ki, ahol megalapítja a „Szeplőtlen Szűz Virágoskertjét”, a „Szeplőtlen Szűz Lovagjai” című lapot pedig elindítja japán nyelven 50.000 példányban.

A felőrli munkától tüdőbaja kiújul, vissza kell térnie hazájába. A nyomdávárosban éri 1939 szeptemberében a II. világháború kitörése és hazája német megszállása. A testvéreket gyűjtőtáborba viszik, de hamar visszatérhetnek és újra elkezdik a munkát...

Aztán jön a vég — 1941 február 17-én a kolostor portája előtt megáll a Gestapo hírhedt fekete autója, — a szovjet orosz „Csorni voronok” (Feketevarjú) elődje, SS-emberekkel. Ivó, a portástestvér, kétségbeesetten telefonál P. Kolbe-nak: „Pater Prior, meneküljön, magáért jöttek!” — Menekülhetne még, de ez nem az ő stílusa. Letartóztatják. Három rendtársával börtönbe viszik, onnét marhavagonban Auschwitz-ba, a szadista Krott altiszt parancsnoksága alá, aki gyűlöli a zsidókat, meg a lengyeleket, de legjobban a „csuhásokat”. — Megkezdődik P. Kolbe szörnyű kálváriája, amit csak az ért meg, aki mint pap élte túl a Hitleri vagy a szovjet haláltáborokat. — Állandóan nyomában van a kis vézna ferences páternek, üti, rúgja és a legpiszkosabb munkát (latrinatisztítás) végezteti el vele; ő kapja a legrosszabb ruhát, szerzőszámot és a legkisebb élelemadagot... Fahordásnál a legnehezebb fatörzset az ő feltört vállaira rakatja. Mikor összegyűrt a kurta csizmájából kihúzott nádpálcával addig veri míg véresen elnyúlik a földön, aztán csizmájával bele-rugdálja az útmenti árokba. Ha rabtestvérei meg nem szánják és vissza nem cipelik a táborba, akkor P. Kolbe kálváriája Auschwitzban ezen a napon befejeződött volna.

De a kínok pohara még nem telt be. Amikor az invalidus barakkban, kissé magához tért, belső tábori munkára osztották be. Egy idősebb zsidó rabtársával kézitargoncán halott bajtársaikat szállították ki a lágerből elégetésre. P. Kolbe, míg húzta a hullaszállító szekeret, mély-séges imába merült. Zsidó rabtársa egyszer rászólt: „Minek imádkozol? — Ha volna is Isten, minket úgysem hallgat meg. Én már egy éve nem imádkozom”. — „Testvér! Nem jól teszed. A jó Isten útjai nem a mi útjaink” — volt a nagyon halk válasz.

Később az invalidusok barakkjából áttették a 14-es corpusba. Röviden rá, pont a barakkból szökött meg egyik rabtársa.

(Folytatás a 2. oldalon)

AZ AUSCHWITZ-I HALÁLTÁBORBAN

tekintettek a csodás imameghallgatások és jelenségek kánonjogi követelményeitől... Az új szent hősi felebaráti szeretete, halálfélelmet nem ismerő elszánt-sága olyan döbbenetes volt nyilvánvaló a haláltábor szörnyűségei közt, hogy kikényszerítette az Egyház gyors ítéletét.

Ki volt ez a P. Maximilian Kolbe? — 1894-ben született szegény munkáscsaládból

Úgy, hogy a bajban, teljesen bízunk Istennel. Ez a magatartás természetesen nem ment fel bennünket a felelősség alól, nem jelenti azt, hogy ne tegyük meg azt, ami módunkban áll. Amikor azonban lehetőségeink határához érkeztünk, számíthatunk Isten sajátos közreműködésére. — Néha hitünknek próbatételt kell kiállnia. A vérfolyásos aszszony esetében is erről van szó: le kell küzdenie a közte és a Mester között álló tömeget, az akadályt A jerikói vak sem fél attól, hogy kiabálásával zavarja az embereket. Ugyanígy tesz a leprás ember is: közel merészkedik Jézushoz, vállalva a vallási tilalmak megszegését is.

Higgyünk tehát, és hitünk ne inogjon meg a megpróbáltatások idején!

ragályos betegségben hal meg. Harmadik testvére a II. világháborúban megsebesül az orosz fronton, majd Hitler Gestapo-ja őt is Auschwitzbe hurcolta a haláltáborba, ahol nyoma veszett. A mi Raymund-unk, rendi nevén Maximilian, Ferenc bátyjával jötevők segítségével gimnáziumba kerül. Vidám életrevaló fiúcska, szereti a mókát meg a matematikát is és katonatiszt akar lenni. De aztán Ferenc bátyja példájára és mert megígérte Assisi Szent Ferenc életideálja, belép a lemergi ferencesek noviciátusába. Rendje Rómába küldi a Gregoriánára, ahol két doktorátust is szerez: filozófiából és teológiából. — Rómában szentelik pappá 1918-ban. Visszatérve hazájába, ifjú ferences lelkesedésében, meg szeretné nyerni Krisztusnak az egész világot. Sajnos, tüdőbajjal tért vissza: élete a kórház, lázas tervezgetés és munka között folyik. Hét társával megalapítja a „Szeplőtlen Szűz Lovagjai”-nak a körét Krakóban. Majd megindítja 5.000 példányban a „Szűz Mária Lovagjai” című lapot, amely olyan rohamosan fejlődik, hogy 1939-re milliós példányt ér el. Grodnó mellett, Niepokalanow névvel külön nyomdávárost létesít. 1938-ban már 762-en dolgoznak benne. Saját vil-

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP:

Erkölcshi horizontalizmus

Vannak manapság teológusok, akik azt vallják, hogy úgynevezett erkölcsi törvények, főleg a nemi életre vonatkozóan nem léteznek. Az embernek minden adott esetben mérlegelnie kell, hogy mi számára a teendő és lelkiismeretének megfelelően kell elhatároznia, hogy az adott helyzetben mit fog tenni. Lehet, hogy más ember hasonló helyzetben másképpen döntene, de senkinek sincs joga más cselekedetét rossznak mondani.

AGNOSZTIKUS FELFOGÁS

Ez a felfogás részben arra vezetendő vissza, hogy ezek a teológusok az igazság megismerésére vonatkozóan többé-kevésbé agnosztikus álláspontot foglalnak el: tagadják a valóság objektív megismerésének a lehetőségét. Tudjuk, hogy Kant óta az újabkori filozófia a szubjektívizmus gyűrűjébe zárkozott, ami aztán a német idealizmushoz vezetett. Leegyszerűsítve így foglalhatnánk össze: képtelenek vagyunk szubjektív tapasztalat

talaton túli igazságokat megismerni, mert alanyiségünkön túli realitás, ha van is, nem ismerhető meg (kantianizmus), ha pedig nincsen alanyon túli realitás, akkor meg ezért nem ismerhető meg (idealizmus). Ha ez a nézet igaz, akkor nem tudunk objektív igazságot, transzcendens értéket megismerni, nem tudjuk megállapítani, hogy az ember egyetemes természetének mi felel meg, nem tudjuk felfogni a kívülről eredő, azaz Isten kinyilatkoztatásán alapuló erkölcsi normákat sem. Igazi erkölcsi normák akkor nincsenek, sőt nem is lehetségesek. Nem annyit jelent ez, hogy mindazok a teológusok, akik manapság erkölcsi relativizmust s többé-kevésbé burkoltan erkölcsi szabadságot hirdetnek, tudatosan az említett filozófiai szisztémákra hivatkoznak, azonban kétségtelen, hogy az agnoszticizmus és idealizmus hullámai, melyek századunkban a katolikus teológiába is behatolnak, most már észrevehetően éreztetik hatásukat. Ezáltal a bűn teológiai — azaz Istenre irányuló — dimenziója is veszendőbe megy. Ha Istenről és akaratáról nem tudhatok semmit sem, akkor nem is vétetek ellene. A legjobb esetben azokat a hibákat nevezem majd bűnnek, melyek a felebarát, vagy ahogy mondják — mert a felebarát szónak tulságosan keresztény íze van — az embertárs ellen irányulnak. Ez erkölcsi horizontalizmus. Ez a horizontalis erkölcsi felfogás manapság a katekizmus tanításába is behatolt. A gyermekeket csak általános emberi, humanista elvekre tanítják: légy jó, légy kedves és udvarias, légy szolgáló, csináljál másnak örömet — de hiányzik belőle a természetfeletti motiváció, hiányzik a hitünk igazságai. Előfordul, hogy az elsőáldozó — aki persze még gyónáshoz sem járult — még azt sem tudja, mi a bűn, mi a bánat, mi az Isten tízparancsolata, hány szentség van, nem ismeri a Hiszekegyet, örülhetünk, ha el tudja mondani a Miatyánkot.

MARADANDÓ ERKÖLCSI NORMÁK

Mondanunk sem kell, hogy ez a felfogás homlokegyenest ellenkezik nemcsak az egyházzal, hanem a Szentírás tanításával is: a Szentírás — mondják — erkölcsi tanításában az akkori kor felfogását tükrözi, de a korról ez a felfogás is megváltozott. Szt. Pál még teológiai elvekkel próbálta bizonyítani, hogy a nőnek a templomban fedett fővel kell megjelenni, de ki tekintené ezt még most is kötelezőnek? Valljuk meg, kissé felületesebb, bár kétségtelenül kényelmes bizonyítási módszer ez! Abból, hogy a Szentírásban található a kor felfogásától függő erkölcsi szabály is, még nem következik, hogy minden erkölcsi követelés vagy tanács ilyen jellegű. Sőt épp az a feltűnő, hogy a Szentírás általában a meglévő, pogány világban megengedettnek volt cselekedetekkel szemben foglal állást s bűnöknek minősíti őket. A vízözönt Isten azért bocsátotta az emberiségre, mert az emberek bűnt bűnre halmoztak. „Amikor az Úr látta, hogy nagy az emberek gonoszsága a földön és szíviük állandóan rosszra irányul, megbánta az Úr, hogy embert teremtett a földön és bánkódott szívében. Ezt mondta az Úr: Eltörlöm a föld színéről az embert, akit a földön teremtettem” (Ter 5, 5-7). Szt. Pál a pogány környezetben élő rómaiaknak ezt írja: „Isten szíviük hajlama szerint kiszolgáltatta őket a tisztátalanságnak,

hadd becstelensítsék meg saját testüket. Hiszen Isten igazságát fölcserélték a hamissággal, s inkább a teremtményeknek hódoltak és szolgáltak, mint a Teremtőnek... Ezért szolgáltatta ki őket Isten aljas szenvedélyeiknek. Asszonyaik ugyanis a természetes szokást természetellenessé váltották föl. Ugyanígy a férfiak is, abbahagyva az asszonnyal való természetes életet, egymás iránt gerjedtek vágyra...” (Rom 1, 24-27). Korintus volt a pogány világ egyik kulturális középpontja és ennek megfelelően az erkölcstelenségnek is a melege. Szent Pál a korintusi keresztényeknek a következőket írja: „Nem tudjátok, hogy a gonoszok nem részesülnek Isten országában? Ne ámtátok magatokat. Sem parázna, sem bálványimádó, sem házastörő, sem kéjelgő, sem a természet ellen vétő, sem tolvaj, sem kapzsi, sem részeges, sem átkozódó, sem rabló nem részesül Isten országában... Nem tudjátok, hogy testetek Krisztus tagja? Leválasszam talán Krisztus tagját és parázna nő tagjává tegyem?... Aki viszont az Úrral egyesül, egy lélek vele. Kerüljétek a paráznaságot! Minden bűn, amit az ember elkövet, a testén kívül van, a parázna azonban tulajdon teste ellen vét. Nem tudjátok, hogy testetek

a bennetek lakó Szentlélek temploma, akit Istentől kaptatok?” (1 Kor. 6, 9-19). Ez nemcsak Szent Pál felfogása. Maga Jézus az eredeti erkölcsi rendet akarta helyreállítani, mégpedig nemcsak általában, hanem épp a szexualitás vonalán. „Mózes keményszívűségtek miatt adta ezt a engedélyt — mondja Jézus a valólével történt elbocsátásra vonatkozóan —, kezdetben, a teremtéskor Isten férfinak és nőnek teremtette őket. Az ember ezért elhagyja atyját és anyját, feleségéhez csatlakozik s a kető testben egy lesz. Úgy hogy már nem ketten vannak, hanem csak egy test. Amit tehát Isten egybekötött, ember szét ne válassza” (Mk 10, 6-10). „Hallottátok a parancsot: Házasságot ne törj! Én pedig mondom nektek: Mindaz, aki elbocsátja feleségét, kivéve ha nem törvényes felesége, okot ad neki a házastörésre, aki pedig elbocsátott nőt vesz el, házasságot tör” (Mt 5, 27-32). Az egyház kötelességének tartja, hogy alapítója erkölcsi tanítását érintetlenül megőrizze. Megszívleli — s bárasak a mai teológusok is mind megszívlelnék —, Jézus szavát: „Aki tehát csak egyet hagy is el a legkisebb parancsok közül és így tanítja az embereket, az igen kicsi lesz a mennyek országában. Aki viszont megtartja és tanítja azokat, az nagy lesz a mennyek országában” (Mt 5, 19).

Az európai magyar lelkészek őszi konferenciája

A németországi Freiburgban 1982. szept. 27 — okt. 1-ig tanácskoztak az európai magyar lelkészek, a legfontosabb magyar lelképásztori problémákról. Az egyes országok főlelkészei már egy nappal előbb ültek össze, hogy közvetlenül előkészítsék a konferenciát. A konferencián 42 magyar lelkész vett részt, mind aktív szolgálatban.

A konferencia rendje:

1. Közös liturgia- és szentmisével kezdtük a napot; az elmékedéseket **Dr. Kerny Géza**, linzi lelkész tartotta. — Az első nap témája: „**A pap mint Krisztus barátja**”, a második nap: „**A pap mint áldozat**”; harmadik nap: „**A pap mint apostol**”.

Kerny Géza, aki szeptemberben töltötte be 70. életévét, a magyar pap példaképének Faludi Ferenc jezsuita költőnek, nyelvújítónak, állította oda, akinek az élete sokban hasonlított az idegenben működő magyar pap életéhez („Forgandó szerencse”). Volt magyar gyónató Rómában, matematikatanár és lelképásztor Linzben, 69-éves amikor XIV. Kelemen pápa („A Nagy Pán”) fölosztatta a rendjét. A „volt jezsuita” gyűjtögeti a nyugati magyar végeken maga köré a nyáját meg a népi magyar kifejezéseket („Téli esték”) és az öreg hontalan jezsuita a rohoni szegényházban gondozza a hontalan öregeket. Még sirja sem maradt meg.

2. Az egyes munkanapok előadásokkal (fontos lelképásztori témákról) és a problémák gyakorlati megvitatásával teltek el.

Dr. Mehrle Tamás két érdekes előadása: a) A pap a teológia tükrében; b) Az öikuménizmus a II. Vatikáni zsinat után — előzte meg egy-egy munkanap megbeszélési anyagát. **Dr. Benkő Antal SJ** a papi hivatások kibontakozásának és gondozásának lélektani hátteréről tartott érdekes előadást. — A három előadást a lelkészek kéziratban kapják meg.

Hegyi György, különös tekintettel az otthoni paptestvérekre, a hivatások megőrzéséről és gondozásáról tartott gyakorlati előadást, amit vita követett.

P. Szöke János „Lelkipásztori körkép” címen adott helyzetképet.

Európában 57 magyar lelkész dolgozik teljes vagy részbeosztásban. — Csak három életkora van 50 év alatt. Az átlag életkor jóval 60 év fölött van. Sok a 70 és annál idősebb aktív pap. A jövő számára csak két diakónusra számíthatunk jelenleg. Több paptestvérünk, Fuztók Kiss István, Bányász Károly, Demel Iván, beteg. — Szinte pótolhatatlanok: Közi Horváth József (80-on felül) és Fábrián Károly (jobb oldalára béna).

Skandinávia egész területére P. Horváth Kálmán SJ esik, 20.000 magyarra. — Ide sürgősen kellene még valaki. Dél-afrikában egyáltalán nincs magyar pap.

Honnan remélhetünk új papokat? Magyarországon és Erdélyben még nagyobb szükség van rájuk. A járható út, nem magyar szolgálatban lévő magyar papokat bekapcsolni magyar szolgálatba. Aztán külföldi szemináriumokban, — a bécsi Pázmáneum! — nevelni papokat.

Valentiny Géza főlelkész: „a Pázmáneumban azonnal kezdhetnénk az utánpótlás nevelésével ha akad egy aktív rektor”. — **Dr. Kerny Géza**: „A rektor olyan fontos, hogy érte bármely más munkát fel kell hagyni!”

Hiányzik egy vatikáni magyar delegátus mint teljes értékű irányító erő lelképásztori munkánk számára. — 1978 őszén a magyar lelkészek, abban a reményben, hogy a delegátusi megbízás megtörténik, átmenetileg megbízták P. Szöke Jánost a főlelkészi tennivalók koordinálásával, de közelebből nem határozták meg a tennivalókat. A főlelkészek részéről most P. Szöke János munkakörét meghatározták, amit a konferencia egyhangúlag jóváhagyott.

Ez a megbízás: 1. kapcsolat a főlelkészekkel és a lelkészekkel; 2. a hivatások ápolása; 3. kapcsolatfelvétel a külföldről érkezett magyar papokkal, azoknak a főlelkészekkel egyetértésben esetleg munkába állítása; 4. az európai jelle-
(Folytatás a köv. oldalon)

VIDA ISTVÁN:

Egyház és szakszervezet*

Nemrég, szeptember 14-én múlt éppen egy éve, hogy megjelent II. János Pál pápa körlevele az emberi munka és a dolgozó ember problémáiról: a „Laborem exercens” enciklika. Azóta itt is, ott is folyik — hazai kifejezéssel szólva — ennek a pápai körlevélnek a „vallatása”. Legutóbb a „Stimmen der Zeit” című tekintélyes német folyóirat Oswald von Nell-Breuning tanulmányát közölte, amelynek tárgya: *mit mond az enciklika a szakszervezetekről?* — A 92 éves Nell professzor, a katolikus társadalmi irányelvek általános elismert szakértője, aki töretlen lendülettel munkálkodik ma is, megjelenése óta behatóan foglalkozik a körlevél tartalmával. A „Laborem exercens” német nyelvű kiadásához ő írt nagyjótékú kommentárokat. Szólhat-e tehát bárki avatottabban, mint éppen ő? De elemzése azért is figyelmet érdemel, mert II. János Pál pápa állásfoglalásával összefüggésben kitér olyan *korábbi* egyházi megnyilatkozásokra, amelyek a szakszervezetekkel foglalkoztak.

Mindenek előtt azt állapítja meg, hogy az új enciklikában bővül a szakszervezet fogalma. Az eddigi meghatározás azokat az egyesüléseket minősítette

AZ EURÓPAI MAGYAR LEKÉSZÉK ŐSZI KONFERENCIÁJA

(Folytatás a 2. oldalról)

gü közös teendők koordinálása s lelkipásztori segédeszközök (sajtó, könyvkiadás, intézmények (Magyar Gimnázium, Pázmáneum, Szent István-ház stb.) közös támogatása és közös európai jellegű tervezések koordinálása.

b) **A Kastl-i Magyar Gimnázium.** Az iskola helyzetét **P. Major Márk** igazgató ismertette. Az új iskolaév elején a növendékek száma 250. Új tanárok és nevelők: **Vanczák Imre** új kat. hittanár; evangélikus hittanár: **Ferenczy Zoltán**; új tanár: **Nyikos Katalin**, angol és magyar nyelvre; új nevelő: **Hübner Rita**. — Az iskola anyagi helyzetéről **Valentiny Géza**, az iskolabizottság elnöke számolt be röviden. Az új épületszárny rövid időn belül készen lesz. 2.5 millió D-márka költségeit a német hatóságok, részben pedig 500.000 DM összegben, mi magyarok vállaltuk.

c) **Kölley György**, európai magyar cserkészparancsnok ismertette az európai cserkészmunkát. Van téli, tavaszi és nyári nagytábor és vándortábor. A táborok lakóinak létszáma 500 fölött van. — „Gyurkabá” többszáz fiatalal személyesen kapcsolatot tart fenn. Ez a munka nagyon fontos! Támogatnunk kell!

d) Az „Életünk” szerkesztője, **Dr. Harangozó Ferenc**, ismertette a lap anyagi és szerkesztői problémáit. Az európai lelkészek a lap árát 1983. január 1-től DM 18.-ra emelték európai viszonylatban. A gazdasági és szerkesztőségi problémák intézésével egy 6-tagú bizottság van megbízva.

4. **Tervek:** a) Fatimai zárandoklat: időpontja 1983 okt. 11–14-ig; b) az európai magyar lelkészség történetének a megörökítése.

Ebben a munkában az összes lelkészségeknek aktívan kell résztvenniük, hogy az teljes és színes lehessen.

A főlelkészek a tavaszi főlelkészi konferencia helyét és idejét Bécsbe, 1983. március 8–9-re tették.

A konferencia utolsó napján délután autóbuzs kirándulás volt Sankt Peter-Sankt Maergen és Titisee megtekintésére.

H. F.

szakszervezeteknek, amelyeket *munkavállalók alakítanak saját érdekeik képviselésére*, különösképp munkaadókkal, más szóhasználatban „munkáltatók”-kal szemben. II. János Pál szakszervezetnek nevez olyan tömörülést is, amelyet *nem-munkavállalók* alakítanak, de a munkavállalóhoz hasonló módon függő helyzetben vannak. Hogy kikre vonatkozik ez? Afrika, Ázsia és Latinamerika proletársorsban tengődő kisparaszti tömegeire. Nell-Breuning becslése szerint ezek száma világviszonylatban nagyobb, sorsa pedig sanyarúbb az úgynevezett bérmunkásokénál.

Valószínű — tehetjük hozzá — hogy a pápa a névleg önálló kolhozparasztok nagyrészét is ebbe a kategóriába sorolja, akárcsak azokat a valóban önállóan gazdálkodó lengyel egyéni parasztokat is, akik a szocialista rendszer folytán nem korszerűsíthetők tennelésüket és ki vannak szolgáltatva az állami ár- és hitelpolitika bénító hatásának. Ezeknek a rétegeknek azonban nincs, vagy újra *nincs képviselőjük*, mint pl. Lengyelországban. Persze Afrika, Ázsia és Latinamerika szegényparasztjai sem rendelkeznek mindenütt szakszervezettel, különösen ott nem, ahol szélsőséges katonai diktatúrák vagy marxista népi demokráciák uralkodnak.

Egyébként jó, ha rögzítjük, hogy II. János Pál enciklikája három hónappal a lengyel független szakszervezeti mozgalom széttöbbsége előtt jelent meg. Nell-Breuning szerint nem kétséges, hogy a „Szolidaritás” munkás- és parasztszervezetét is ily módon erkölcsileg támogatni akarta. Jelentős az a megállapítás is, hogy a pápai körlevél nemcsak a „népi demokrácia” uralmi mindenhatóságával szemben hangoztatta a *szakszervezeti függetlenség* elvét, hanem minden politikai rendszerre kiható érvénnyel. Az úgynevezett egység-szakszervezet, amelyben tehát világnézeti felfogástól függetlenül minden érdekelt egyesület, a pluralista politikai rendszerben pártoktól függetlenül kell legyen. Ha ugyanis valamelyik pártnak elkötelezi magát, elveszti átfogó jellegét.

Álljunk itt meg egy pillanatra és vizsgáljuk meg, hogy fest a függetlenség a gyakorlatban? A totalitárius, sőt a valamivel enyhébb *egypártrendszerben* is egyszerűen megvalósíthatatlan a szakszervezetek önállósága. Ezt már az elméleti levezetés bizonyítja. Az a rendszer, amely nem tűr politikai ellenzék, nem tűrhet meg gazdasági ellenzék se, kivált ha a társadalom 99 százaléka maga az állam a munkaadója. A parlamentáris demokrácia *többpártrendszerre* kétféle gyakorlatot ismer.

* *Cikkünk szerzője VIDA ISTVÁN a budapesti Pázmány Péter — és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen tanult s szerzett jog- és államtudományi doktorátust. Úgyiszlán diák korától kezdve a magyarországi szociális reform-mozgalmak, így a budapesti nyomortelepek problémáival először foglalkozó „Settlement-mozgalom”, azután az EMSzO, végül a Dolgozók Hivatásszervezetének egyik vezető egyénisége. Közben az egyetemi Mária-kongregáció prefektusa és a Kat. Diákszövetség alelnöke. Elég ok, hogy mind a nyilasok, mind a kommunisták börtönbe zárták. Kiszabadulva mint munkás dolgozott a budapesti GANZ-MÁVAG gyárban, majd antikváriáknál könyvkereskedő. 1971-ben jött Nyugatra. A Tübingeni Egyetem könyvtárosa, tudományos kutató és író, a nemzetközi Erasmus Társaság tagja és folyóiratának is szerkesztőbizottsági tagja.*

Az egyik esetben majdnem minden párt-hoz tartozik egy-egy szakszervezeti szövetség, mint pl. Francia- vagy Olaszországban, ahol a keresztény, kommunista és szociáldemokrata felfogású szakszervezetek egymással, hol versengenek, hol összefognak a konkrét helyzet szerint. A *másik* esetben egység-szakszervezeti szövetség működik, amelyen belül az egyes politikai pártok hívei, sőt a párttonkiüliek is frakciókat képeznek. A szerint, hogy melyik frakció jut többséghez, áll azután a szakszervezetek vezetősége egyik vagy másik párthoz közelebb.

Amilyen alárendelt a szakszervezetek szerepe az egypártrendszerben, olyan befolyáshoz, valóságos kulcs-szerephez juttatja őket a többpártrendszer. Utóbbiban ugyanis a pártoknak komolyan számolniuk kell azzal, hogy vannak velük megelégedve akár a saját szakszervezetük, akár az egység-szervezet tagjai. Ez a pozíció olykor megszedíti a szakszervezeti funkcionáriusokat, de ezen a tagság és a társadalom többsége segíthet, ha szabadságban él. Leszögezhetjük, hogy *gazdasági és politikai szabadság* nélkül nem jöhet létre valódi érdekvédelem, de nem is működhetik megfelelően, mert vagy megkövesedik, vagy túlzásba esik a közjó rovására.

A szabad szakszervezetek jogát az egyház részéről hivatalosan először XIII. Leó pápa ismerte el 1891-ben kiadott „*Rerum novarum*” kezdetű enciklikájában. Ezt azóta más pápai körlevelek is megerősítették, most legutóbb II. János Pál szintén. Így a szó szoros értelmében *egyházi tanításról* van szó, bár be kell vallanunk, hogy a szociális eszmefejlődés történetében elég kései termésnek számít. Hozzátehetjük, hogy a legfelsőbb helyről elhangzott állásfoglalások ellenére, az egyházi személyek és intézmények *gyakorlatban* idegenkedtek a szakszervezettől. Ez csak részben menthető avval, hogy kezdetben a szakszervezetek többségében vallásellenes ideológia uralkodott, mert később a keresztényszociális tömörüléseket is magukra hagyták. Persze voltak *kivételek*, mint nálunk Prohászka, Giesswein vagy Zichy Nándor gróf. Számuk a mai századunk folyamán világszerte nőttön-nőtt, de Nell-Breuning szerint még mindig akadnak a keresztény berkekben olyanok, akik kellő felvilágosításra szorulnak. De az arányok végeredményben *a fejlődés, az emberi jogok érvényesülése* szempontjából kedvezően tolódtak el. Néhány éve maga a pápa is túllépett a patriarkális hagyományon és a vatikáni civil alkalmazottak független szakszervezetét elismerte egyenrangú tárgyaló félnek.

Ha ezzel szemben a *marxizmus* elméleti és gyakorlati vonalát vizsgáljuk, szembeötlő a *fokozatos visszafejlődés*. A „Kommunista kiáltvány”-tól az orosz szakszervezetek sterilizálásán át a lengyel „Szolidaritás” szakszervezeti mozgalom likvidálásáig egyenesen szűnik meg a szabad érdekvédelem minden lehetőség. Marx Károly valamikor szíriákat adott a nemzetközi munkásmozgalomnak, programja követői pedig Prokusztesz ágyába nyomorították bele. Ezzel példát adtak a fasizmusok, nemzeti szocializmusok és egyéb diktatúrák számára. A szakszervezeti mozgalom ideológiáktól függetlenül vált történelmi tényezővé, és pedig a földkerekség úgynevezett polgári demokráciáiban.

(Folytatjuk)

II. János Pál pápa Spanyolországban

A pápa október 31-én délután érkezik Madridba és november 9-én este repül vissza Rómába. A kilenc nap alatt 16 helységet keres fel; közülük 11 püspöki székhely ugyanakkor 10 tartományi főváros is. A többiek: két híres Mária-kegyhely Montserrat és Guadalupe; Avilai Szent Teréz sírhelye, Alba de Tormos; a jezsuita rendalapító, Szent Ignác szülőhelye Loyola és Navarra „szent hegye” Javier. Az utóbbi helyen a misszionáriusokkal fog találkozni, Avilában a klauzurában élő apácákkal, Valenciában a papsággal és Salamancában a teológusokkal. Saragossában a betegeket fogadja, Santiago de Compostelában a „tenger munkásait” és az európai püspöki kart. November 2-án, halottak napján, a midridi Almunena köztemetőben imádkozik az elhunytakért. — Santiago Bernabeu stadionban az ifjúsággal találkozik. A madridi nunciaturán a sajtó képviselői és más keresztény közösségek vezetői keresik majd fel. De elmegy olyan nagyvárosokba is, mint Barcelona és Sevilla.

A látogatás tehát az eredeti terveknek megfelelően zajlik le, de 17 nappal később. A halasztást a spanyol közvélemény többsége megelégedéssel fogadta, — és ahol meg fog fordulni, ott élénk ütemben folynak az előkészületek. Az egyházi épületeken megjelentek a látogatás plakátjai, a madridi utcán pedig már szeptember közepén az első standok fiatal lány árusokkal.

A spanyol püspöki kar az október 28-i spanyol választások bejelentése után azt javasolta, hogy az elég hosszú látogatás ne a választási harc közepéte folyjon le, nehogy egyesek megpróbálják politikailag kihasználni. Ezért javasolták végül a rövid halasztást. — Az utazás nem fog egybeesni a propagandahadjárattal és kisebb lesz a kísértés, hogy a pápa körülbelül harminc beszédét belpolitikai szempontból ítéljék meg. Érkezésekor már ismerni fogják a választások eredményét, de még az a kormány lesz hivatalban, mely a látogatás előkészítésében résztvett. Az államférfiakkal, politikusokkal való érintkezést a minimálisra akarják csökkenteni és hangsúlyozzák az utazás „lelkipásztori” jellegét.

Különben itt is felmerült a kérdés: nem lehetne-e azt a jelentős összeget, melyet az Egyház, az Állam és a hívők a pápai látogatásra költenek, másként, jobban felhasználni. Hogy mennyiről is van szó, egyelőre nem tudni; állítólag az Egyház 300 millió pezetával számol és fedezésére a 65 egyházmegye hívei adakoznak. Remélik azonban, hogy a költségek alacsonyabbak lesznek s akkor a maradék összeget a pápának ajánlják fel emberbaráti célokra. Minden esetre, az említett kérdésre a választ már megadta az Ecclesia című, félhivatalos egyházi hetilap: „Egy pápai látogatást mindennek lehet tekinteni, csak gazdasági ügynek nem”.

A szovjet sajtó hevesen támadja a lengyel katolikus egyházat

A „Literaturnaja Gazeta”, a legnagyobb szovjet hetilap, a következőket írja: „A lengyel egyház állandóan bujtogatja a híveit sztrájkra, szabotázsra és fegyveres felkelésre... A papok a templomokban nyilvánosan imádkoztatnak bebörtönzött bűnözőkért. A fiatalok az istentiszteletek után tüntetnek és rombolnak az utcákon mint a legvadabb politikai csöcselék. Sőt, papokat látni a tüntetők élén és úgy viselkednek, mint a vandálok”.

DR. RAINPRECHT ANTAL:

A recski haláltábor

„Erőt gyengének ebben, büntetést
Zsarnoknak ebben adtok, istenek:
Sem kőtorony, sem rézből vert falak
S szük legű börtön, sem kemény bilincs
A szellem erejét meg nem köthetik.“
(Shakespeare. Julius Caesar.)

Mielőtt élményeim leírásába kezdenék, első feladatomban tartom ama jelentős különbségre mutatni, amely egyrészt a magyar bolsevisták által „üzembehelyezett” Recsk-i haláltábor, másrészt a többi, Nyugaton és Keleten rendszeresített „haláltáborok” között fennállott.

Ez a különbség elsősorban a „haláltábori” megpróbáltatásokat túlélő nemeslelkű bajtársak emlékezetében nyer kifejezést. — Amíg ugyanis a legtöbb haláltábor túlélő áldozata táborbeli élményeiről és emlékeiről általában nem vagy nem-szívesen emlékezik meg és azokat inkább elfeledni igyekszik, addig a recski haláltábor azon rabjai, akik hősi és példaadó magatartásukkal kitüntek, nemcsak hogy nem igyekeznek a tábor kegyetlen élményeit elfeledni, sőt azt emlékezetükben és közös összefüveteleik során kimondott szeretettel ébren tartják és a táborban elszenvedett időket életük egyik legértékesebb, legfeneköltebb időszakának tekintik, annak mindent felülmúló kegyetlen, embertelen és fájó emlékének ébrentartása mellett.

Amikor tehát „recski élményeimről” megemlékezem, ennek a különös és hihetetlen jelenségnek szeretném magyarázatát adni.

A legembertelenebb, leggonoszabb haláltáborról, a mindenkor „háborúról” és a harcéri katonák szenvedéseiről, megaláztatásáról, megsebesüléséről, borzalmas megcsónkításairól és „hősi” halálukról itt nem is mernék bővebben megemlékezni, mert azokhoz hasonlítva a többi „békebeli” vagy „frontmögötti” haláltábor borzalma nagyon is a háttérbe szorulna. — Mert amíg a „békebeli” vagy „frontmögötti” haláltáborokban az áldozatoktól többnyire nem kívántak aktív közreműködést és azokat nem állították a GONOSZ szolgálatába, a háborúban, a legegységesebb „haláltáborban” tulajdonképpen minden résztvevőt „gyilkossá” tettek, akár akarta, akár nem. Ellenállásra nem is volt mód, hiszen ugyanolyan „gyilkosokkal” álltak a frontokon szemben és már „önvédelemből” is gyilkolniuk kellett.

Nincs igaza Shakespeare Hamlet-jé-

nek, amikor azt állítja, hogy „az egész világ börtön!” — „Mennyi rekesz, őrhely és fogda van benne!” — mert a világ inkább egy nagy haláltáborhoz hasonlítható és a háború azok legborzalmasabbja, akármennyire is igyekszünk azt különböző ideológiákkal vagy reliigiókkal szépíteni és mentesíteni. A háború valamennyiünkben gonosztevőt farag, mert mások, ártatlan emberek meggyilkolására, otthonaik megsemmisítésére nincs mentség, nincs feloldozás.

De beszámolóim keretét robbantaná, amennyiben itt a világegyetem és a háború „haláltábori” minőségével is foglalkoznék. Itt a „békebeli” vagy „frontmögötti” haláltáborok összehasonlítására kell szoritkoznom különös tekintettel a „recski haláltáborra”. A vi-

sok legrafináltabb módozataival akarták megsemmisíteni, önérzetüktől, becsületüktől, emberi méltóságuktól és mivoltuktól megfosztani és őket a bolsevista hatalomnak gúny tárgyát képező, testi-lelkileg teljesen kiszolgáltatott sajnálatos játékszereivé, páriájává tenni, amely már az „ember” nevet sem érdemelte meg, hogy azután ilyen állapotban, teljes lelki-testi végegyengülésben hagyják őket fekvőhelyükön elrothadni.

Ez volt a „recski haláltábor” intézményének dióhéjban elmondott célkitűzése. Gonoszabb volt sokkal a többi haláltábornál, mert ott általában csak a test megsemmisítésére törekedtek, míg Recskben az „emberi mivoltot”, az „emberi méltóságot”, a „teremtés koronáját” kívánták lelki-lelki-erköles-

Vargha Gyula (1853—1929):

Ősz az idő már...*

Ősz az idő már, a levél
Piros a meggyfán, mint a vér.

Váltva a sárgás színeket;
Szanaszét véres szigetek.

Szél fut a szőlő-hegyen át,
Hallani síró sóhaját.

Panaszos jajjal nyög bele
A szedett tőkék kebele.

Összekuszálták levelét,
Földön az oldott kötélét.

* A vers eredeti címe: „Szőlőhegyen”.

lálegyetemben és a háborúban megnyilvánuló borzalmakról azért voltam kénytelen megemlékezni, mert nem szeretném az olvasóban azt a benyomást kelteni, hogy recski megpróbáltatásaink vázolásánál esetleg megfelelkeztem az emberiséget pillanatról pillanatra, óráról órára, napról napra meglátogató sokkal borzalmasabb, sokkal keservesebb, sokkal megrázóbb szenvedéseiről.

Véleményem szerint a „helyi jellegű” haláltáborok között a Recsk-i tábor volt egyike a legembertelenebbeknek, még akkor is, ha ott az emberek megsemmisítésének szándéka nem is lépett előtérbe, bár az ott is csak idő kérdése volt, amelyet váratlanul hiúsított meg annak a „sátáni lénynek vagy jelenségnek” halála, amelyből azon időkben csaknem minden ROSSZ és GONOSZ kiindulását vette.

A különböző „haláltáboroknak” általában háromféle célkitűzésük volt.

1. A rabok munkaerejének teljes kiaknázása azok egészségének figyelembevétele nélkül, úgy hogy azok idővel mind elpusztultak a különböző betegségekben, de főleg végkimerülésben.

2. A rabok munkaerejének kiaknázása után azok rendszeres kiirtása.

3. A raboknak a táborba érkezése után való azonnali vagy rövid időn belüli kiirtása gázkamrákban, vagy agyonlövés által, többnyire még „mozgó sírokban”.

A „recski haláltábor” mindezeketől elütött azzal, hogy abban:

a) nemcsak a rabok teljes munkaerejét kívánták kisajtolni,

b) majd őket lassú kínzással elpusztítani,

c) de az első fázis ideje alatt egészen a teljes kimúlásig még gerincüket, lelki erejüket, lelkiületüket és jellemüket is meg akarták törni, „énjüket” a kínzá-

leg megsemmisíteni, a sárba húzni, gúny tárgyává tenni, végeredményben „Isten alkotását” a maga teljes egészében „megszentségteleníteni”.

És a magyar bolsevista „Államvédelmi Hatóság” mindent megtett és megkísérelt a sátáni célkitűzés mielőbbi véghezvitelének érdekében. Teljes ügybuzgalommal, szadizmussal, embertelenséggel, kénlehetetlenséggel, hideg kegyetlenséggel láttak testi-lelki megsemmisítésükhöz.

A tábor rabjainak száma kb. 1300 főre rugott. Ezekből cca. 300 nyomban behódolt a tábor parancsnokságának. Ezek kapták a bizalmi beosztásokat a táboron belül, ezek lettek az irnokok, brigádvezetők, munkavezetők, normások, és ezek kerültek a könnyebb munkahelyekre. Legnagyobb részük kisebb nagyobb bűnöző volt, több volt Ávos, vagy bolsevista párt tagja kisebb vétségekkel. Cca 400 ember a könnyen manipulálható elemet képezte, akik inkább véletlenül, politikai meggyőződés nélkül kerültek a politikai megmozdulások malomkövei közé. Ezeket használták fel a bizalmi embereken kívül „besúgóknak”. Ezekből építettek fel 5-10 embert egy-egy jelentősebb rab állandó megfigyelésére és kikémlelésére. A fennmaradó cca 700 rabból 400 békés, szerencsétlen ember volt, akik valamiféle katolikus ügyben, esetleg egy Mindszenty bíbornokféle demonstráció során, kerültek a „végzet” karmai közé. Sokan voltak akiket Nyugatra való menekülésük közben vagy a menekülés előkészítésének során tartóztattak le. Ezek nagyrésze az ún. „úri” társadalomhoz tartozott egy-két arisztokrátával együtt. Politikailag érdekesek körülbelül háromezrészre lehetnek ill. lehetünk. Ezekből a fele fiatal, igen tehetséges és dinamikus mozgalmi emberekből állott, míg másik fe-

le korábbi jelentősebb politikai állás hordozói voltak. Véleményem szerint táborunkban nem volt senki, aki a bolsevista uralomra veszélyes lehetett volna, bár valamennyien a kb. 300-ból a bolsevista rendszernek határozott és ismert ellenfelei voltunk. Ezen csoporthoz tartozott néhány igen nagy képzettségű és bátor kiállású tiszt és vezérkari tiszt is.

Itt kell még megjegyezni, hogy akár kik is lettünk volna és akármelyik csoporthoz tartoztunk is, a legtöbben teljesen ártatlanok voltunk, semmivel sem voltunk se gyanúsíthatók, sem vádolhatók, legfeljebb azzal, hogy megszülettünk. Sokan kerültek tévedésből, vagy vesztegetés gyanúja miatt vesztették el a bolsevista párt bizalmát, de büntető eljárás megindítására nem állott megfelelő bizonyíték rendelkezésre.

Számosakat a kollektív felelősség alapján szállítottak Recskre, így a szocialista párt vezetőségének egy csoportját, vagy egy csoport vasutast, egy jelentéktelen tüntetéssel kapcsolatban.

A recski tábor parancsnokságának az a 300—400 kimondottan politikai rab volt fontos, akiket multjuk, politikai szereplésük, társadalmi helyzetüknél fogva a bolsevista uralom ellenségeinek tekinthettek. Minden igyekezetük arra irányult, hogy különösen az ehhez a csoporthoz tartozók testi-lelki erejét megtörjék és őket a bolsevista rendszer tehetetlen játékszereivé tegyék. A csoport érdekesebb vagy jelentősegteljesebb rabjait éjjel-nappal besugókkal, „agent provocateur”-ökkel vetették körül, akiknek szigorúan kiadott feladatuk volt a megfigyelt rab minden mozdulatát és minden szavát figyelemmel kísérni és jelenteni. Jó magam hosszú ideig állandóan, volt bolsevista ávosok és volt SS-emberek csoportjától voltam körülvéve és csak akkor szabadultam meg ezektől, amikor a száz „legveszedelmesebb” rabból álló „büntetőbrigádba” kerültem, amely brigádnak a vele járó fokozott kínzásoktól eltekintve az az egyetlen előnye volt, hogy ott besugóktól és agent-provokátoroktól nem kellett tartanunk.

Az összetartozandóság érzete a jellembelileg különböző csoportok között a táborba érkezés után csakhamar kialakult. A szimpatia és antipatia törvényei alapján mindenki megérezte, ki a barát, ki az ellenség. Aljas lelkiületű rabtársaink gyűlölete és ellenséges érzülete az erkölcsileg integer rabok iránt kellemetlenebb, fájdalmasabb, csaknem kibíratatlanabb volt, mint szadista őreink és brigádvezetőink (akik ugyan csak rabtársaink voltak) rafinált kínzási módszerei, mert ezek jelenlétét állandóan el kellett viselnünk és úgy nappalunkat, mint éjjelünket jelenlétükkel megmérgezték.

Az erkölcsileg integer, jellembelileg kifogástalan rabok csoportja a legkülönbözőbb társadalmi, hivatásbeli, meggyőződésbeli, korú rabokból tevődött össze. Voltak közöttünk keresztények, zsidók, ateisták, proletárok, arisztokraták, polgárok, parasztok, munkások, kereskedők, monarchisták, republikánusok, szocialisták, kommunisták, ügyvédek, orvosok, iparosok, tudósok, közgazdászok, katonatisztek, csupa meggyőződéses, integer ember, őszinte tisztelettel a másik meggyőződése iránt, akik az „embertelenség” ellen őszintén szövetkeztek az „emberiség” eszményének védelme és emberi méltóságuk megőrzése érdekében az igaz, példaadó, hősiességű bajtársiasság jegyében. (Folytatjuk)

ERDÉLYERTI!

Az erdélyi csomagakció eddig 125 csomagot kb. DM 13.000.- értékben eredményezett. — Közeledik a karácsony! Gondoljunk erdélyi magyar testvéreinkre! 400 csomagot kellene karácsonyig küldeni.

Egy csomag ára augusztus 1. óta DM 108.75.

A csomagok tartalma: 10 kg élelmiszer: húskonzerv, kávé, kakaó, olaj, levespor, liszt, rizs stb. A csomagokat átvételi elismervény ellenében a németországi Quelle-cég vámmentesen küldi szét nagyváradi raktárából.

Csomagokat küldhet a gyulafehérvári szeminárium, gyermekkórházak, öregotthonok megsegítésére. De küldhet egyéni címre is, akinek akar, de meg kell adni a pontos címet és a feladót.

Az összeget befizetheti az „Életünk” szerkesztőségének:

1. Kath. Ung. Seelsorge, Sonderkonto 606-50-803 Postscheckamt München;

2. Kath. Ung. Seelsorge, Bayer. Vereinsbank, München, Konto 145-857 — Erdély.

3. Befizethető készpénzben minden magyar helyi lelkésznel is.

Az Egyház életéből

A magyar püspöki kar Dr. Lékai László bíboros primás vezetésével október 1-én kezdte meg „ad limina” látogatását a Szentatyánál. Ez az „ad limina” (a küszöböz) minden ötödik évben esedékes.

Egy pápai rendelkezés a Róma környékén lakó püspököket már 743-ban kötelezte erre a látogatásra. V. Sixtus pápa 1585-ben ezt a kötelezettséget kiterjesztette az egész egyház püspökeire. A püspököknek a látogatással kapcsolatban írásos jelentést kell benyújtaniuk egy 28-oldal terjedelmű kérdőívben.

A magyar püspöki kar „ad limina”-látogatásával kapcsolatban a Szentatya különös szeretettel emlékezett meg a magyar népről és legfontosabb problémáiról. Különösen két riasztó jelenséget jelölt meg az általános magyar hitéletben: 1. a magyar ifjúság hitoktatásának hiányos volta, 2. az ifjúság körében egyre szélesedő bizalmatlanság és elégedetlenség a történelmi egyházakkal, elsősorban a katolikus egyházzal szemben.

A hitoktatásról már három apostoli levelet intézett a Szentatya a magyar püspökökhöz és papsághoz. Ezekben hangsúlyozta, hogy a püspökök kötelessége elsősorban az ifjúság hitoktatásának a kérdése.

A magyar püspökök október 10-én résztvettek P. Maximilian Kolbe lengyel ferences szenttéavatásán a Szent Péter-téren. Maximilian Kolbe atya az Auschwitz-i KZ világhírré emelkedett vértanúáldozata, aki egy családost rabtársáért, akit nem is ismert közelebbről, ment az éhhalálba. 1941. augusztus 14-én halt meg az Auschwitz-i éhhalálbunkerben tizediknek.

A papok megint papi ruhában. II. János Pál pápa időnként gondoskodik kis meglepetésekről. Arafat PLO-vezér fogadása után most Rómát újra foglalkoztatja egy rendelkezése, mely szerint Rómában az összes papoknak, világiaknak és szerzeteseknek, látogatóknak és bentieknek, mint papoknak kell megjelenniük a nyilvánosság előtt, azaz, reverendát vagy papi civilt kell viselniük. A reverenda világos, a papi civilt pedig így kell értelmezni: sötét ruha: hosszú nadrág és zakó, ún. „papi-gallérral”. A papi gallér ismét kétféle: Amerikában és általában angolszász vidékeken merev körgallér, angolul „dog-collar” (kutyagallér), a németeknél Kollar, amely lehet fecskéfarkú is, de mindig fehér, kihajtva magasnyaku mellénykére vagy fekete „pártedli”-félére (mama kedvence). — Szóval, papoknak újra „papok-ként” kell föllépniük, aminek persze legjobban a papi szabók és a nagyon tisztas világi urak és hölgyek örülnek, no meg talán a szegény papok, akiknek eddig sem volt másuk, mint „uraktól levetett” fekete nadrágjuk és zakójuk.

Jezsuiták otthon. Magyarországon jelenleg 97 jezsuita él. A legfiatalabb 57 éves. Egyházi funkciót nem végezhetnek, csak „eltüri” a rendszer, ha hétvégeken

öreg lelkipásztoroknál „kisegítenek”. Házaikat, mindenüket elkobozták, utánpótlásuk nem lehet. Az öregje öregotthonokban él, a fiatalabbja dolgozik; van aki gyárimunkás.

A Dalai Láma, a tibeti láma-vallás főpapja magánkihallgatáson volt II. János Pál pápánál. Jelen volt a találkozáson Pietro Rossano pápai prelátus, a nem-keresztényekkel folalkozó kongregáció titkára is. A szokásoknak megfelelően a beszélgetés tartalmáról nem adtak ki közleményt. A Dalai Láma azonban sajtókonferenciát tartott és ebből következőt lehet a pápával folytatott diskurzusra is. A tibeti főpap azt mondogta, hogy minden vallás egységes abban, hogy a szeretetet, az egyetértést és a testvériséget hirdeti. Eppen ezért az egyházak külön-külön és együttesen felelősek az emberiség és a világ jövőjéért. Különösen a mai időkben, amikor a technikai tökéletesség nagy anyagi jólétre eredményezett, gondoskodni kell arról, hogy a szellemi és lelki fejlődés, a szeretetre való hajlam és képesség ne maradjon le a technikai fejlődés mögött.

Azok a lelkipásztorok, akik Európa külföldi, vagyis vendégmunkások körében ténykednek, Mainzban konferenciát tartottak. Jelenleg Nyugat-Európa területén 12-millió vendégmunkás dolgozik idegen környezetben. A lelkészek hangsúlyozzák, hogy fontos probléma a vendégmunkások gyermekeinek az iskoláztatása. Ezért felkérték az Európa-Parlamentet, lépjen fel kezdeményezőleg, hogy egész Európára érvényes iskola-konceptiót dolgozzanak ki.

Edward Daly, az észak-írországi Derry püspöke sajnálatát fejezte ki, hogy ebben a tartományban már 14 esztendeje folyik a polgárháború. Ennek a háborúnak, a közfelfogással ellentétben, nem a vallás, a vallási hovatartozás az oka. Az igazi ok a történelmi fejlődés, az, hogy az angol telepesek évszázadok óta figyelmen kívül hagyták a kisebbségek jogait.

Aranymisés papjaink

Dr. Beicz Gyula, székesfehérvári provikárius kanonok, a szeminárium kápolnájában szeptember 21-én mutatta be aranymiséjét. Megboldogult Shvoy Lajos megyéspüspök, a bécsi Pazmaneumba küldte, majd 1935 óta a székesfehérvári püspöki irodában teljesített központi szolgálatot. Ugyanakkor fáradhatatlan lelkipásztor az egyházmegyének. Manu ductora új püspöke és megyése, Dr. Szakos Gyula volt. — „Aranymisés oltártvestvérünk fél évszázada jár a főpap, Krisztus, küldetésében, nagy hűséggel és az irtalmas paptestvéri szeretet különösen buzgó gyakorlásával”, mondta a megyéspüspök.

PANNONHALMA FELÚJÍTÁSA

A magyar állam néhány évvel ezelőtt öt évre szólóan 40 millió forint támogatást szavazott meg a pannonhalmi bencés főapátság épületgyűjtésének rekonstrukciós munkálataira. Maga a bencés rend évente másfél, két millió forintot fordít a felújításra. A rekonstrukció első szakasza a jövő év decemberéig tart. Idáig a bazilika tornyát már helyreállították, és néhány szép kapuzat is elkészült. Jelenleg a 320 fős diáksággal együtt több mint 500-an lakják az épületgyűjtést. Az apátság bencés szerzetesein kívül gimnázium és szociális otthon működik itt. 1996-ban lesz a főapátság alapításának milléniuma. Addigra szeretnék az épületgyűjtést külsőleg és belsőleg megújítani.

KÉRJUK OLVASÓINKAT, HOGY ELŐFIZETÉSÜKET RENDEZZÉK!

Hírek - események

DR. HABSURG OTTÓ 70 ÉVES

A München és környéki magyarság október 16-án ünnepelte Habsburg Ottó királyi főherceget a Penta Hotel nagytermében. A modern, szép nagy termet megtöltötte kb 700 főnyi komoly közönség. Feltűnően sok volt a fiatal. Az ünnepi köszöntőt Dr. Major Márk, kastli igazgató mondta. Úgy üdvözölte, mint aki „egy közülünk” sorsában és érzéseiben.

A szívből jövő köszöntést Dr. Habsburg Ottó egyórás remek magyar beszéddel hálálta meg. A jelen világpolitikai helyzetről, különös tekintettel a mai szovjet helyzetre, tartott jövőbemutató és reményt keltő analízist.

A gyakorlati következtetés az: „A hová a szocializmus beteszi a lábát, oda beteszi a lábát a szegénység is. A Szovjetunió és Lengyelország Európa gabonakamrái, ma úgy állnak, hogy a Szovjet a világ legnagyobb agrárimportörje, Lengyelország pedig éhezik”.

A hálás közönség a beszéd végén felállással ünnepelte „az egyetlen magyarul beszélő képviselőjét az Európaparlamentnek”.

MATTSEEI

A Szentkorona-emlékmű végleges terve.

Az „Életünk”-ben megírtuk már, hogy az emlékmű helyén már terebélyesedik két hársfa és közte napsütötte domboldalon két festői tő között egy gyönyörű tiroli feszület. Mi ebbe a környezetbe egy kis útszéli pirosceserepes ragyogó fehér kápolnácskát állítunk, benne vasrácsos fülkében, meleg homokkőből kifaragva a Nagyasszony a gyermek Jézuskával. Alatta, magyar vörösmárványba faragva, a Szentkorona e felírással: Utolsó bujdosó útján itt volt elásva a magyar Szentkorona 1945. IV. 24. — 1945. VII. 26. A faragómunkákat az a máriacelli mester végzi el, aki a szép Mindszenty-stációt faragta. Az építmenyt a vertvasács munkákkal Mattsee-i mesterek végzik, a tél és a jövő tavasz folyamán. Az emlékmű főlavatása az 1983-as bécsi ünnepségekkel, amelyeken résztvesz a Szentatya is, történik majd.

Az emlékműre eddig 7.500 D-márka folyt be. Nagyobb összegek: Freifrau von Bentinck: 1.173.30; Dr. Pály András, Bécs: 1.000.— DM; Jandó Gyula gyűjtése Melbourne-ben: 1.000 ausztrál dollár. Az év végén minden adományt névvel nyugtázzunk.

A virágok nyelvén. Köztudomású, hogy a lengyelek a kereszt és a virág szimbólumával tüntetnek a szabadság mellett. Két hely van, ahol folyik ez a néma tüntetés virágokból rakott keresztellett nap mint nap. — Az egyik Varsóban a Győzelem tere. Ezt elbarikádozták azal az ürüggyel, hogy ott építés folyik. — A másik hely az 1956-os Gdansk-i felkelés emlékére emelt lengyel egységkereszt volt. Ezt most gumibotos milícia és katonaság védi a virágkeresztek ellen. — Érdekes, hogy augusztus 30-án a budapesti Bem-szobornál magyar egyetemisták és értelmiségiek szintén virággal tüntettek a lengyelek és általában a szabadság eszméje mellett; a gumibotos magyar rendőrség ott is erőszakkal eltávolította a virágokat.

Húsz lengyel személy, hat lengyel család tagjai, — a legidősebb 55, a legfiatalabb egy éves, — egy 30-éves öreg, két-fedelű repülőgépen szállt föl a levegőbe Stettin környékéről a legközelebbi svéd, sziget, Bornholm, felé. A repülőgépen csak 2 ülőhely volt a két pilótának. Aszszonyok, gyerekek, férfiak összezsúfolva guggoltak a rozzant gépben. Halálos félelemben, mert 50–100 m. magasságban kellett repülniük, hogy kikerüljenek a lengyel és orosz radárállomások hatóköréből, a vezető pilóta pedig remegett, hogy mikor fogy el a benzin.

Két ellenséges helikopter, valószínűleg oroszok, mégis észrevette és üldöző-

be vette őket. A fényeket kioltva, sikerült eltűnniük a sötét éjszakában. A szigethez közeledve, svéd repülőgépek jöttek eléjük és segítették őket a leszállásnál.

Magyar gyűjtés lengyeleknek. Az „Életünk” már hírt hozott arról, hogy otthon a Vöröskereszt és Lékai bíboros gyűjtést indítottak a lengyelek megsegítésére. A Magyar Szakszervezetek Országos Tanácsa 15 millió Forintot, különböző intézmények és magánosok megint 5 milliót adakoztak. Ehhez jött a katolikusok gyűjtése: 4.5 millió Forint. Ezt is a Vöröskeresztnek adták át, pedig az volt az eredeti elgondolás, hogy ezt egyenesen a lengyel egyházi szervezeteknek küldik.

KASTLI DIÁKOK KIÁLLÍTÁSA MÜNCHENBEN

A müncheni „Haus der Begegnung” (Rumfordstr. 21) ebben az évben ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. — Ebből az alkalomból a Kastli Magyar Gimnázium, amely annyiszor élvezte a „Haus der Begegnung” vendégszeretét, és amely szintén ebben az iskolaévben ünnepli 25-éves jubileumát, a jelenlegi és a volt diákok népművészeti és iskolai munkáiból (rajzok, kézimunkák, himzések, fadaragások, stb.) kiállítást rendez. A kiállítás november 2-án 19.30-kor nyílik meg és november 27-ig tart. **Látogatási idő:** hétfő-péntekig 9–13.00-ig és keddtől péntekig 14.00 — 22.00 óráig.

A megnyitó esten közreműködik a müncheni cserkészek „Regös” néptáncsoportja.

Aki Tarzán volt

Megdöböntő képet közölt a világsajtó: az őserdők egykori daliás, erőteljes duzzadó, minden veszéllyel szembeálló hőse, Johny Weissmüller, csontig lesóványodva, üres tekintettel ül a toloszékben, ahonnan saját erejéből felállni is képtelen: két ápoló teszi ágyba.

Valamikor a beteges, vézna kis Johnny azért kezdett el úszni, hogy egészségét megerősítse. Így kezdődött egy nagyszerű sporttehetség pályafutása, amelynek folyamán Johnny Weissmüller úszásban 52-szer nyerte el az amerikai országos bajnoki címet, 67 világrekordot állított fel és 5 olimpiai aranyéremmel büszkélkedhetett. Az egykori beteges gyermek hatalmas izomzatú férjivá fejlődött, akit a hollywoodi rendezők próbafelvételek nélkül szerződtettek a Tarzán filmek főszerepére. Tizennégy filmben játszott a világhírű szerepet és ma is újra és újra bemutatják a filmeket, amelyekben ő a Tarzán.

Most, 78 éves korában beszélni sem tud az őserdők messzehangzó kiáltású hajdani hőse. Kilenc agyvérzés után nem is emlékszik a hajdani nagy időkre. Toloszékéből nézi hangtalanul, mozdulatlanul a tengert. Várja a halált...

Novemberben, halottak napja idején gondolkozzunk az élet mulandóságáról. Semmi sem maradt Tarzán megcsodált, „emberfeletti” erejéből. Filmjeit, diadalait, olimpiai győzelmeit nem viheti magával az örökkévalóságba. Ott csak istenbite és a lélek kincsei számítanak. Mint mindannyiunknál. Minden más elmúlik s mint a port, elfújja a szél.

Fejős Ottó

MINDSZENTY BIBOROS

magyar nyelvű életrajza

Közi Horváth József

tollából, zsebkönyvben.

Megrendelhető az Életünk szerkesztőségénél (Máriacellben Sümegh Lóthár atyánál) és az összes magyar lelkész-nél.

Ára Európában 6.— DM, tengerentúltra 4.— dollár.

A NUMISMATICA HUNGARICA POLITIKAI-TÖRTÉNELMI-KÖZÉRDEKŰ ÉRMEI

közül az első:
1980 ERDÉLYI HIR

a) Ag 925, 925-ezüst-garas, tükörfényes PP proof, 38 mm Ø, ca 24 g. á DM 105.—
b) bronz, 90-bronz garas, patinával/patinated, 38 mm Ø, ca. 24 g. á DM 35.—
NUMISMATICA HUNGARICA
Postfach 73-0302
D-600 Frankfurt 73. BRD.

Csonka Emil halálára

Távoztával a nyugati magyar újságírás és politikai irodalom egyik legaktívabb és legodaadóbb munkatársát vesztette el. A háború után mint kezdő hírlapíró kereste az útját és a helyét. Most, hogy 59 éves korában váratlanul elhunyt, egy nagy tapasztalattal rendelkező újságíró publicistával lettünk szegényebbek.

1923-ban született Szombathelyen, annak a Vas megyének a székvárosában, amelyet — Ausztriához került nyugati sávjával együtt — amerikai állampolgárként is mindig szűkebb hazájának vallott. A szinte kamaszként átélt háborús évek után, amelyek őt is magukkal ragadták, 1945-ben Németországba vetődött. Itt került be, 1951 őszén, a legfiatalabb utánpótlás tagjaként, a megalakuló Szabad Európa Rádió szerkesztőségébe. A kárpátmedencei magyar hallgatók Vasvári Gergely írói nevére ismerték: a több mint három évtized alatt a politikai rovatok, majd az utolsó öt esztendőben a katolikus adás munkatársa is volt. Hivatástudattól vezetve, fáradhatatlanul dolgozott, a rádióon belül és azon kívül, minden szabad idejében. Politikai íróként, legújabbkori történészként, de riporterként is, magyar és német nyelven a könyvek egész sora jelent meg tollából. A nyugati magyarság többszínű spektrumában a konzervatív világlépet vallotta magáénak, demokratikus szellemben, toleranciával. A magyar életben a történelmi örökségnek, a hagyományoknak, a múlt értékeinek érzett hagyatékának a megőrzése érdekelt. Így lett, szűkebb nyugatmagyarországi szülőföldjének átöröklött légköréből fakadóan is, az utolsó Habsburgok híve és kutatója. IV. Károly 1921-es kettős restaurációs kísérlete, Zita császárné és királyné élete, főleg pedig az utolsó osztrák-magyar trónörökösnek született Ottó főhercegnek, ma az európai parlament egyetlen magyarul tudó és magát európaiságában magyarnak is valló képviselőjének a sorsa és pályája — ezek voltak, részint korábban hozzáférhetően dokumentumanyag alapján, munkáinak a témái. Mint Nyugaton élő magyart, fájdatalmasan foglalkoztatta 1956 tragédiája és annak előzményei. Így született, a 25. évfordulóra, köny-

ve: *A magyar forradalom oknyomozó története. Közben az Új Európa folyóiratot szerkesztette; meg tudta szerezni lapjának a nemzetközi politika számos egyéniségének egy-egy cikkét, amelyek, a szerzők személyes kontribúciójaként, ilyképpen az Új Európában magyar nyelven is megjelenhettek. A publicista Csonka Emil figyelmének a középpontjában azonban, jó egy évtizede, az a személy állt, akit a legjobban tisztelt és akit korunk legnagyobb magyarjának tartott. Ez Mindszenty József prímás volt. 1971 szeptemberében, amikor a prímás, VI. Pál pápa kívánságára, elhagyta az országot, Csonka Emil Rómába sietett, hogy már az első napoktól kezdve krónikása lehessen az emigrációba kényszerült bíboros utolsó évei minden mozzanatának. Munkahelyi szabadságát is ennek áldozva, elkísérte a prímást európai útjain és az Egyesült Államokban tett körútján. A főleg ezeket az utakat és az idős magyar kardinális személyes benyomásokból szerzett jellemzését tartalmazó könyvének a címe: *A száműzött bíboros.**

Dolgos nyugdíjas koráról ábrándozott, amelyet nem érhetett meg. Keresztény meggyőződésű, munkakedvtől fűtött lelkes magyar publicista volt, aki meggyőződésének a szolgálatát komolyan vette.

Skultéty Csaba

*

Dr. Csonka Emil 1982. okt. 16-án váratlanul hunyt el Münchenben és ugyanitt, okt. 20-án temették a Nordfriedhof-ban. A magyarul folyó szerkesztést Dr. Eperjes Ernő érseki tanácsos, plébános végezte P. Szőke Jánossal, a Papi Szenátus elnökével és Füstös Antal lelkésszel együtt. A nyitott sírnál Dr. Harangozó Ferenc — aki Csonka Emilnek a szombathelyi Faludi Ferenc gimnáziumban 3 évig hittanára volt — mondott meghatározó gyászbeszédet. A Szabad Európa Rádió nevében a magyar osztály igazgatója, Dr. Szabados József búcsúztatta el Csonka Emilt a megjelent munkatársak, barátok s a nagyszámú gyászoló közönség jelenlétében. A sírt a szó szoros értelmében elborították a kegyelet virágai és koszorúi. A temetés a magyar Himnusz elneklésével fejeződött be.

Október 21-én München egyik legszébb műemléktemplomában, a St. Georg templomban ugyancsak Harangozó Ferenc mondott gyászmisét az elhunyt lelkiüdvéért. A megjelent hívek közt ott volt Habsburg Ottó és felesége, Regina hercegnő.

Csonka Emil halálával az „Életünk” is egy régi kíváló munkatársát vesztette el.

Halottaink

Dr. Bárd János c. püspök

Az idén volt aranymisés pap, 32 esztendeje püspök, és száműzött saját szülőföldjén. A nagytudású főpapot meg nem alkuvása miatt a „rendszer” püspökké szentelése után háziörizetben tartotta, tulajdonképpen haláláig. Temetésén több püspök, közel 100 pap és a hívek sokasága vett részt. Dr. Paskai László, kalocsai koadjutor-érsek, temette. Életéből kettőt emelt ki: Az áldozatot, amit egyházáért és hazájáért vállalt, és a papi készenlétét a számadásra, amikor szólítja az Úr. — Az Innsbruck-i Alma Mater, a Canisianum volt növendékpapjai, ott-hon és szétszórva a világban, bajtársi szerttel zárják emlékezetükbe és kísérték legalább lélekben utolsó földi útján. — Have anima pia et vera!

Králl Károly

A ruhrvidéki magyarok évtizedes gondozója, a népszerű „Karcsi bácsi”, hosszú szenvedés után 1982. augusztus 14-én 79 éves korában nemes lelkét viszszaadta Teremtőjének. — Utolsó kívánsága volt, hogy hazai földben jó édesanyja mellett helyezték örök nyugalomra. A századfordulón a Bács-Bodrog-megyei Szépligetén született. Alig 17 éves, amikor szűkebb hazáját a Trianon-i békeszerződés Jugoszláviához csatolta. A megcsontított vármegye megmaradt magyar részébe menekült, ahol diplomáciai pályára készült. A II. világháborús összeomlás Németországban érte, itt is maradt haláláig anélkül, hogy felvette volna a német állampolgárságot. Kizárólag magyar állam-

CSerkészélet

A CSERKÉSZEK ARANY JÁNOS SZAVALÓVERSENYÉNEK EREDMÉNYE

A Magyar Cserkészszövetség az idei évet Arany János-émlékévé nyilvánította. Ennek kapcsán a cserkészek a világ minden táján megemlékeztek Arany János halálának száz éves évfordulójáról és rendeztek szavalóversenyeket. Ez utóbbiak döntője aug. 15-én zajlott le.

A versenyen a távoli Ausztráliát képviselve minden „magyar” földrész képviselve volt, a zsüri tagjai is több ezer kilométerre fekvő országokból jöttek össze, így a „zöld asztal” mindkét oldalán — mondhatjuk —, az egyetemes magyarság szerepelt.

A színvonal nem lehetett volna magasabb. Három csoportban hirdettek ki első helyeket, mindháromban holtversenyt! A zsüri hosszú vita után sem tudott jobb megoldást találni, ha igazságos akart lenni.

Miután a döntő minden résztvevője elszavalt három-három Arany-versét, ahogy a versenyszabályok előírták, a következő lett az eredmény:

A nem-magyar nyelvterületen született és mindig ott élt, 12-14 éves cserkészek csoportjában első lett Kovács László (Washington, D. C. — USA) és Pressing Tamás (New Brunswick, N. J. — USA). Az ugyanilyen körülmények közt felnőtt 14-20 évesek közt első Kovács Beáta (Washington, D. C. — USA), és Dömötör Zsuzsi (Rio de Janeiro, Brazília). A magyar nyelvterületen felnőtt vagy Burg Kastlban legalább két évet tanult, 14-20 évesek csoportjában első Horváth Akos (Stockholm, Svédország) és Bodnár Tünde Garfield, N. J. — USA).

A szavalatokat hangszalagra vették. A Szövetségnek az a szándéka, hogy a felvételekről másolatot készít, ami rövidesen kapható lesz. A színvonal olyan magas volt, hogy ezt a színvonalat hirdetni kell mindenütt, ahol magyarok élnek. Készítsen a példa hasonló erőfeszítésre minden fiatal magyart!

Még annyit a verseny lefolyásáról, hogy a szereplők nem tarthatták kezükben verseik szövegét. A hosszú verseket is mindenki emlékezetből szavalt (pl. Toldi első éneke az *Előhanggal* és a *Fülemile!*). A jelenlévők külön öröme volt a sok-sok szép költemény. Mintha a versenyzők összebeszélték volna: alig akadt ismételt vers!

Az Arany János-balladaversenyek lefolyását és eredményeit legközelebb közöljük. (—)

ÖREGCSERKÉSZEK!

Öregcserkészek, vagy mint otthon mondták: „vén” cserkészek, lármafát szeretnék gyűjtani a szívetekben! Figyelmeztetni arra, hogy kötelességetek van magatokkal,

egyben fajtatokkal szemben. Hiszen Ti vagytok az igazi követői az otthon, és a kettős terror alatt élő magyarságnak. Rajtatok, cselekedeteiteken, viselkedéseiteken, munkateljesítményeiteken keresztül ismerik meg fajtánkat, nemzetünket.

A magyar cserkészet lármafáját azért gyűjtöm meg itt Európában, hogy régi fogadalmatokon keresztül visszahívjalak beneteket oda, ahová természetesen tartoztok, a magyar cserkészetbe.

Sok öregcserkésztől, cserkésztiszt testvéremtől hallottam nem egyszer: „én dolgozni akarok, érdemleges munkát szeretnék végezni a cserkészetben belül, szolgálni akarok, de látod nem engedik”.

Igazat adok nekik. Így volt, de ezután nem így lesz. Mi nem várjuk mástól hogy engedjen dolgozni, mi magunk találunk munkát magunknak és egymással megbeszélve, egymás kezét fogva meg is valósítjuk azokat. Ne ijedjen meg senki, nem akarja az öregcserkészeket senki sem túlterhelni munkával. Mindenki maga választja meg munkaanyagát, körletét és a végzendő munkára szánt idejét. Csak egyet kérek tőletek, hogy időnként, ahogyan kedvetek és időtök engedi, jöjjetek össze csoportonként egy kis beszélgetésre, gondolat kicserélésre. Emlékezzetek vissza a régi szép cserkészgyűlésekre, nyári, téli, regőstáborokra...

Mutassátok meg, mi és ki az igazi magyar, legyetek követői az otthoni és az elszakított területeken élő elnyomott testvéreiteknek, szöszölői az ő jogos követeléseiknek. Próbáljatok új utakat találni.

Mivel azt látom, a csapatparancsnokoknak terhet jelentene az öregcserkészszakmunkában való részvétel, ezért úgy a csapatok szervezési területén, mint szóróanyagcsoportokban egy-egy öregcserkészt, vagy est-et kértem fel az öregcserkész munka végzésére. Ahol eddig ez nem történt meg, levélben fogok az illetékesekhez fordulni. De bárki, aki úgy érzi, szeretne közénk jönni, jöjjön, szívesen várjuk.

Hozzám fordulhattok, bármikor szeretettel várok mindenkit s amiben csak lehet, mindig segítségre leszek.

Címem: Kátay Zoltán Post Box 17009, Malmö-S. 20010. Lakás: Bergsgatan 7. IV. 211. 54. Malmö-S. Telefon: 040 / 78-572, 42-12-42, 110-220.

Jó munkát!

Kátay Zoltán cscst.

GYIMESI HAVASOK TÉLI TÁBOR

EURÓPAI CSERKÉSZETÜNK örömmel hirdeti meg ideit „GYIMESI HAVASOK” TÉLI TÁBORÁT cserkészek és cserkészcsaládok számára.

A TÉLI TÁBORT

1982. DEC. 26 — 1983. JAN. 6-IG

a Wildschönau-i OBERAU-ban (Tirol — Ausztria) tartjuk. Az új téli táborhely Kufstein után, Innsbruck felé könnyen elérhető. — Kívánatra az érdeklődőknek, szeretettel küld ismertetőt az EURÓPAI CSERKÉSZKERÜLET (8000 München 81. Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 37 / 38.)

PROKOP PÉTER KIÁLLÍTÁSA

A Rómában élő magyar papfésztő, Prokop Péter műveiből nyílt kiállítás szülővárosában, Kalocsán. Ez idén már a második Prokop-kiállítás Magyarországon. Az első Pannonhalmán, az apátsági könyvtárban november közepéig lehet megtekinteni — közli a Magyarországon megjelenő „Hazai Tudósítások” októberi száma.

polgár akart maradni, életét továbbra is menekült magyar honfitársai szolgálatába állítani. Szegényen és szerényen, így nőtte ki magát az egykori hivatásos főkonzul a menekültek önkéntes nagykövetévé. **Becsületességének legfőbb bizonyítéka a szegénysége volt.**

Hogy idegenbe szakadt honfitársai magyar öntudatát ébressze, őket új hazájukban segítse, saját szerény anyagi forrásaiból szerkesztette a „Ruhrvidéki Magyar Hírek”-et és a „Napkelet” című folyóiratot. — A hazai föld édesanyja sírhalmán ölelje magához haló poraiban legalább, száműzött, hazatérő nemes fiát. Jóságáért pedig áldja meg a jó Isten.

M. SZERDAY METROPOLITAN VERLAG

Dr. BAKTAY Ervin: A csillagfejtés könyve	75.—
Dallos Sándor: Aranyecset, A nap szerelmese I.-II.	50.—
Dümmerth Dezső: Az Árpádok nyomában	18.—
Hans Fallada: Mi lesz veled emberke?	13.—
Gundel-Harmath: A vendéglátás emlékei	24.—
Kovai Lőrinc: Bolygó láng	15.—
Krudy Gyula: Álmoskönyv	25.—
Szerb A.: A világirodalom története	26.—
Zsigmond Gábor: Az ősi társadalom magyar kutatói	15.—
Székely népballadák	33.—
Csontváry — Nagy album	100.—
Szinyei Merse Pál — Nagy album	100.—
Rózsa György: A Történelmi Képcsarnok legszebb képei	34.—
Világtörténet képekben I.-II.	134.—
Különféle szótárak, nyelvkönyvek, enciklopédiák, hanglemezek és teljes operafelvételek kaphatók.	

A világ minden részén megjelent könyvek állnak a kedves vásárlóink szolgálatára, új és antikvár könyvek, szótárak, lexikonok, mesekönyvek, hanglemezek.

Kérje katalógusunkat!

M. SZERDAY METROPOLITAN VERLAG CH-4142 Münchenstein / Svájc. Telefon: (061) 46-59-02

" É L E T Ű N K "

bécsi melléklete - 1982 december

"Az Úr lelke rajtam:
Ö kent föl engem,
 hogy örömhirt vigyek a szegényeknek,
Ö küldött engem,
 hogy meggyógyítsam a megtört szíveket,
Szabadulást hirdessek a raboknak,
És a vakoknak megvilágosodást."

Izajás

A n y a k ö n y v i h i r e k

Megkereszteltük FÜRI László és VARGA Anna fiait: László Emilt és Levente Károlyt Bécsben 1982 október 28-án.

Szentségi házasságot kötött SRAMEC Antal és PALOC Ilona Traiskirchenben, 1982 december 7-én.

A szentségi kegyelem vezérelje őket az élet útján!

Az örök hazába költöztek:

BARCSAY Lajos 78 éves, 1982 október 20. Bécsben.

HAJMÁSY János 66 éves, 1982 november 9. Bécsben.

ZEBILIGER Aladár 60 éves, 1982 november 17. Welsben.

BORNEMISSZA Margit 88 éves, 1982 november 25. Bécsben.

Szeretett halottaink Isten kegyelméből részesüljenek a boldogító lelki békében!

K ö z é r d e k ű k ö z l e m é n y e i n k

December 5. vasárnap, 15.30-kor MIKULÁS-EST a Pazmaneumban. Kérjük a Kedves Szülőket, hogy a gyermekeik nevét, korát, jó és hátrányos tulajdonságait sziveskedjenek mielőbb közölni a rendezőséggel.

December 8. A Szeplőtelen Fogantatás ünnepén a KMEM adventi rekollekciója a Kath. Hochschulgemeinde diákközhelyén: 19., Peter Jordan Str.29. Első elmélkedés 9.30-kor. Vezeti: P.Dr. Szentmártoni Mihály SJ.

December 11. szombat 19 h. a Pazmaneumban P.Szentmártoni M. SJ. előadása: Vakvágányok és távlatok a személyiség kialakításában.

December 19, vasárnap karácsonyi ünnepély a Pazmaneumban. 15.30-kor szentmise a kápolnában. Az ünnepi műsort cserkészzeink adják s a Szent István Egyet megvendégeli az egyedülálló meghívott vendégeket. A cserkészek és cserkészszülők segítőknek.

December 24. Szenteste - "éjféli szentmise" este 10.30-kor a Singerstr.-ban, az egyházközségi tanács nov.30.-i döntése alapján.

December 31. A szilveszter-napi "óesti" Tedeumot, hálaadó istentiszteletet 18 órakor tartjuk.

Nagykarácsonykor, Szent István ünnepén (dec.26.), Újévkor és Vizkeresztkor (jan.6.), kötelező ünnep, istentiszteletünk mindig 11 órakor kezdődik.

IME - első csütörtök jan.6-ra,ünnepre esik s ezért a szentségimádási óra elmarad.

1983 január 3-5 az ausztriai magyar lelkészek Eisenstadtban tartják évi lelkipásztori konferenciájukat László püspök úr elnökléte alatt.

Az Erdély-i segélyakció eddig 250 csomagot juttatott Erdélybe. A megajándékozottak közlése szerint a csomagok kb. 6 hét után hiánytalanul megérkeznek. Az akció még folyamatban van, 1 csomag ára: 770.- Schilling.Lelkészi irodánk is vállalja az összeg továbbítását. Pontos címet kérünk.

Lelkészi irodánk címe: 1010 Wien, Stephansplatz 5/3/2. tel.: 52 00 222.

A német nyelvtanfolyam ezévi utolsó órája december 17, 1983 első órája:jan.7. a Szent István Otthonban.

A Burgenlandi Örség c. magyar falinalaptár irodánkban és a templomban kapható, 25.- S.

A S z e n t I s t v á n O t t h o n programja: 7.,Döblerg.2/I/30 b.

Minden vasárnap délután 16 órakor játékdélután és könyvtár.

December 12. vasárnap 17 h Dr.Csermőy-Schneidt Ottó:a nagy magyar egyéniségek sorozatában - Apponyi Albert - halála 50. évfordulója alkalmából

1983 január 12.vasárnap 17 h. Dr.Hanák Tibor: Magyar keresztény filozófia.

December 20. - január 6-ig s z ü n e t.

Munkalehetőség - "Kávéház részére keresek jól főző asszonyt, vagy segédszakácsnőt (magyar nyelvtudás elég) és némi gyakorlattal rendelkező felszolgálót német tudással. Azonnali felvétel. Koszt, lakás lehetséges. Csak szorgalmas munkaerőt keresünk jó fizetésért. Telefon jelentkezését várja: Frau Nóra, 57 33 41, csak szombat és vasárnap 15.30 - 16 óra között!"

Cserkészeink jubileumi táncmulatsága indokolt volt és jól sikerült. Azt is igazolja, hogy Bécsben a "kis magyar bálra" is igényt tartanak hiveink.

M a g y a r s z e n t m i s é k vasár-és ünnepnap:

I. Singerstr. 7.	P.Dr.Radnai Tibor	11 h
IX. Pazmaneum, szombaton	vendégpap	18.30 h
XI. Kaiserebersdorf	vendégpap	11 h
Traiskirchen, tábor	P.Szollár Lajos	9.30 h

M a g y a r g y ó n t a t á s

Minden magyar istentisztelet előtt; továbbá

A Stephansdomban minden szerdán és szombaton 17.30 h-tól - 18.30 h-ig. Főtisztelelő Dr. Demel Iván.

A Kapuzinerkercheban (I.,Neuermarkt) 7-8 h-ig naponta és pénteken 14.30 h-tól - 18.30 h-ig. P.Dr.Radnai Tibor.

Kedves Hiveinknek és Olvasóinknak örömteljes boldog Karácsonyt és áldásos Űjesztendőt kívánunk!